

اشاریہ مجلہ المیزان اسلام آباد

شمارہ ۱ تا شمارہ ۱۶

مجلہ المیزان ایک علمی و ادبی مجلہ تھا جو صرف ۱۶ شماروں کے بعد بند ہو گیا۔ اس میں قرآن کریم کے علوم و معارف کے حوالے سے بعض نادر اور اہم مضامین شائع ہوئے تھے۔ یہ مجلہ جناب محمد امین شہیدی نے شروع کیا لیکن مشکل حالات میں آپ اس کی اشاعت جاری نہ رکھ سکے۔ پرچے کے آغاز کے بارے شہیدی صاحب لکھتے ہیں:

عوام الناس کو فکری اور شعوری لحاظ سے کمال کی طرف لے جانا اور اعلیٰ انسانی قدروں سے انھیں آشنا کرنا ہمارے اکثر مسائل کا حل ہے۔ جب لوگوں کو فکر و شعور ملے تو عملی طور پر بھی ان کی روش زندگی میں تبدیلی آئے گی اور انسان کی فکری تربیت کے لیے قرآن کریم کی آسمانی تعلیمات سے بڑھ کر کوئی چیز نہیں۔ اسی ضرورت کا احساس تھا کہ اخوت ٹرسٹ، اسلام آباد نے اپنی بساط اور محنت کے مطابق قرآن کریم کے علوم و معارف کی ترویج اور اس کے آفاقی پیغام کو عصر حاضر کے جاں بلب انسانوں بالخصوص نوجوان نسل تک پہنچانے کے لیے ایک سہ ماہی مجلہ المیزان کے نام سے نکالنے کا فیصلہ کیا۔

مجلہ المیزان کے مدیر اعلیٰ محمد امین شہیدی تھے جب کہ اس کی مجلس ادارت میں علامہ محسن علی خٹمی، ڈاکٹر غلام مرتضیٰ ملک مرحوم، ڈاکٹر محمد طفیل، ڈاکٹر انیس احمد، ابوسعود حسن علوی، حسین عارف نقوی اور ڈاکٹر محمد میاں صدیقی جیسے نامور لوگ شامل تھے۔ درج ذیل اشاریہ میں المیزان میں شائع شدہ ۵۰ مصنفین کے ۲۰۰ کے قریب مقالات و نگارشات کو مختلف موضوعات میں تقسیم کیا گیا ہے۔ موضوعاتی اشاریہ کی ہر لائن کو ایک سیریل نمبر لگایا گیا ہے اور انہی نمبروں کے ذریعے مصنف و ادارہ اشاریہ بنا دیا گیا ہے۔

موضوعات: ○ وحی اور نزول قرآن ○ اعجاز و حفاظت قرآن ○ نسخ القرآن ○ تحریف قرآن کی حقیقت ○ قصص القرآن ○ فہم القرآن ○ تفسیر و اصول تفسیر ○ تعارف تفسیر ○ تلاوت قرآن ○ سائنس اور قرآن ○ علوم و معارف قرآن ○ علماء کی قرآنی خدمات ○ مستشرقین اور قرآن ○ کتابیات ○ قرآنی ادارے ○ مجلہ المیزان اسلام آباد ○ شاعری اور ○ مکتوبات

جیسا کہ قارئین 'محدث' کے علم میں ہے کہ ادارہ ہذا کے شعبہ رسائل و جرائد میں ملک کے نامور دینی جرائد کے نہارس تیار کئے گئے ہیں اور ان کی تعداد ساٹھ سے زیادہ ہو چکی ہے۔ اسی سلسلے کا تازہ اضافہ مجلہ المیزان کے اشاریہ کی شکل میں ہدیہ قارئین ہے جسے انچارج شعبہ محمد شاہد حنیف نے تیار کیا ہے۔

المیزان کے ۱۶ شمارے جو درحقیقت ۱۳ شمارے ہیں، شائع ہوئے۔ ان میں شمارہ نمبر ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ اور ۱۲، ۱۳ نمبر کی اشاعتیں یکجا شائع ہوئی تھیں۔ ان شماروں میں صرف دو چار شماروں پر ماہ و سال لکھا جاتا رہا لیکن بعد کے شماروں پر صرف نمبر شائع ہوتا رہا ہے۔ اس لیے اشاریے میں نام مصنف، مضمون کے بعد شمارہ نمبر اور ساتھ ہی صفحات کا اندراج کیا گیا ہے۔ المیزان کے تمام شماروں کی تفصیل درج ذیل ہے:

شمارہ ۱: اکتوبر۔ دسمبر ۱۹۹۷ء، صفحات: ۱۳۶	شمارہ ۲: جنوری۔ مارچ ۱۹۹۸ء، صفحات: ۱۴۱
شمارہ ۳: اپریل۔ جون ۱۹۹۸ء، صفحات: ۱۴۱	شمارہ ۴: جولائی۔ ستمبر ۱۹۹۸ء، صفحات: ۱۴۵
شمارہ ۵: صفحات: ۱۷۸+۱۷۷	شمارہ ۶: جنوری۔ مارچ ۱۹۹۹ء، صفحات: ۱۳۹+۱۳۸
شمارہ ۷: اپریل۔ جون ۱۹۹۹ء، صفحات: ۱۳۸+۱۳۷	شمارہ ۸، ۹: صفحات: ۱۵۹+۱۵۸
شمارہ ۱۰+۱۱: صفحات: ۱۶۰	شمارہ ۱۲: صفحات: ۱۶۰
شمارہ ۱۳: صفحات: ۱۷۸	شمارہ ۱۴، ۱۵: صفحات: ۱۸۸
شمارہ ۱۶: صفحات: ۱۴۰	

○ وحی اور نزول قرآن

۱: محسن علی مخفی	وحی الہی کا ایک جائزہ	۱۵-۳/۲
۲: غلام مرتضیٰ ملک	وحی کی حقیقت ایک جائزہ	۶۶-۵۷/۴
۳: محمد امین شہیدی	وحی کی حقیقت ایک مطالعہ	۵۶-۳۷/۴
۴: ابو مسعود حسن علوی	نزول قرآن علی سبجہ احرف	۷۸-۷۲/۶
۵: حسین نصر	قرآن مجید اور وحی	۲۲-۱۷/۱۲
۶: حسنین عباس گردیزی	وحی کی حقیقت اور اہمیت، ایک مطالعہ [۳ اقساط]	۹۸-۸۳/۱۶، ۱۱۳-۱۱۲/۱۴، ۱۰۷-۹۳/۱۳
۷: ریحانہ فردوس	قرآن اور حقیقت وحی	۷۰-۵۰/۱۳
۸: غلام مرتضیٰ ملک	وحی کی حقیقت ایک جائزہ	۷۳-۶۵/۱۴
۹: محمد امین شہیدی	وحی کی حقیقت ایک مطالعہ	۶۴-۴۶/۱۴
۱۰: محمود احمد غازی	نزول قرآن مجید کجا کیوں؟-۱	۲۳-۲۱/۱۶

○ اعجاز و حفاظت قرآن

۱۱: حسنین عباس گردیزی	اعجاز قرآن کے مختلف پہلو [۳ اقساط]	۶۵-۵۳/۵، ۷۶-۶۷/۴، ۳۰-۱۷/۳، ۳۷-۲۲/۱
۱۲: محسن علی مخفی	فضیلت قرآن	۵۱-۳۸/۱

۸۹-۲۹/۲	حروف مقطعات کی امتیازی خصوصیات	۱۳: ابو سعید حسن علوی
۳۶-۲۰/۴، ۵۶-۳۸/۳	عصر رسول ﷺ میں تدوین قرآن [۲/اقساط]	۱۴: محسن علی نجفی
۱۹-۱۲/۶	قرآن ابدی معجزہ	۱۵: محسن علی نجفی
۱۳-۳/۸	قرآن معجزہ جاوید	۱۶: مرتضیٰ مطہری
۷۳-۶۵/۸	حفاظت قرآن اور اختلاف قراءات	۱۷: اختر رضا کیکوٹی
۱۹-۱۵/۸	کتابت قرآن پر ایک نظر	۱۸: محسن علی نجفی
۹۷-۸۹/۱۲، ۱۱۰-۱۰۳/۱۰	قرآن کی خصوصیات [۲/اقساط]	۱۹: محمد علی ایازی
۸۸-۷۳/۱۲	فضیلت قرآن	۲۰: الہی بخش کاندھلوی
۱۶۲-۱۵۱/۱۳، ۱۳۶-۱۳۳/۱۲	کتابت قرآن عبدوہی کے ہندوستان میں [۲/اقساط]	۲۱: ظفر الاسلام اصلاحی
۹۳-۸۵/۱۳	جمع و تدوین قرآن	۲۲: احمد سعید
☆☆☆☆		
۱۵۸-۱۵۳/۱۰	قرآن کریم میں نظم و مناسبت از ڈاکٹر عبداللہ فہد غلامی	۲۳: محمد عبداللہ صالح (بصر)
۱۵۷-۱۴۷/۱۲	تصور نظم قرآن کا مطالعہ از مستنصر میر	۲۴: عبداللہ فراہی (بصر)
۱۳۶-۱۳۵/۱۶	الہیان فی اعجاز القرآن از صلاح عبدالفتاح الخالدی	۲۵: ادارہ (بصر)

○ نسخ القرآن

۱۳۸-۱۲۶/۲، ۱۱۶-۱۰۷/۱	ناخ و منسوخ کے موضوع پر شائع ہونے والی کتب و مقالات [۲/اقساط]	۲۶: ادارہ
۲۱-۸/۱	قرآن حکیم میں ناخ و منسوخ	۲۷: محمد میاں صدیقی
۵۳-۴۲/۸	ناخ و منسوخ	۲۸: احمد سعید
۳۱-۱۸/۱۰	قرآن میں نسخ کا جواز	۲۹: ربیعہ فردوس
۹-۳/۱۰	قرآن میں نسخ..... ایک جائزہ	۳۰: محسن علی نجفی
۴۹-۳۱/۱۳	قرآن میں ناخ و منسوخ	۳۱: احمد حسن

○ تحریف قرآن کی حقیقت

۱۹-۶/۱۳، ۱۰۰-۳/۱۲، ۸۰-۷/۸، ۶۳-۵۳/۷	تحریف قرآن کی حقیقت! ایک تنقیدی جائزہ [۳/اقساط]	۳۲: ابوالقاسم الخوئی
۸۲-۶۳/۱۶	عدم تحریف قرآن	۳۳: محمد فاضل نکرانی

○ قصص القرآن

۳۴: غلام مرتضیٰ ملک	سورة بنی اسرائیل کے اہم موضوعات	۸۶-۷۲/۳
۳۵: رضی الاسلام ندوی	اُسوۂ ابراہیمی [قرآن کے آئینے میں]	۱۳۰-۱۲۰/۱۳
۳۶: ابو مسعود حسن علوی	داستان یوسف علیہ السلام، سبق آموز پہلو [۲ اقساط]	۹۶-۸۸/۴، ۳۷-۳۱/۳
۳۷: حسنین عباس گردیزی	قصص القرآن	۱۰۳-۹۵/۶
۳۸: حسنین عباس گردیزی	قصص القرآن کے مقاصد [۲ اقساط]	۱۲۶-۱۱۹/۱۰، ۱۲۶-۱۱۷/۸
۳۹: حسنین عباس گردیزی	عروج و زوال امت، قرآن کی روشنی میں	۱۰۳-۹۱/۱۰

○ فہم القرآن

۴۰: علی نقی	قرآن فہم مشکل ہے یا آسان	۴۲-۲۰/۸
۴۱: محمد حسین نیلوی	فہم قرآن سے متعلق چند اہم قوانین	۱۱۸-۱۱۱/۱۰
۴۲: محمد اسلم اصلاحی	فہم قرآن اور اتحاد امت	۵۶-۴۷/۱۶

○ تفسیر و اصول تفسیر

۴۳: علی نصیری	آیۃ نقر، تحقیق کے آئینے میں [۲ اقساط]	۹۴-۸۶/۶، ۷۲-۶۶/۵
۴۴: غلام مرتضیٰ ملک	سورة لقمان کے اہم موضوعات	۹-۳/۵
۴۵: مجلس تفسیر القرآن	تفسیر و تاویل قرآن [۲ اقساط]	۱۹-۳/۴، ۱۶-۳/۳
۴۵a: غلام مرتضیٰ ملک	سورة یسین کی منتخب آیات کی تفسیر	۱۲-۳/۶
۴۶: جعفر سبحانی	قرآن کی تفسیر کا صحیح طریقہ	۶۰-۳۳/۶
۴۷: نیاز مند	تفسیر قرآن اور علوم جدید [۲ اقساط]	۱۱۶-۱۰۲/۸، ۳۲-۱۸/۷
۴۸: احمد سعید	تفسیر اور تاویل کا مفہوم اور باہمی فرق	۱۷-۱۰/۱۰
۴۹: محمد فاضل لنگرانی	اصول تفسیر [۲ اقساط]	۳۱-۲۳/۱۴، ۸۴-۷۱/۱۳
۵۰: شکیل اوج	مفہوم ولایت: مختلف تراجم و تفاسیر کی روشنی میں	۱۳۰-۱۲۳/۱۴
۵۱: محمد رضا حکیمی	قلب قرآن..... سورة یسین	۲۰-۱۷/۱۶
۵۱a: عبداللہ انصاری	تفسیر سورة حمد [الفاتحہ]	۱۶-۷/۱۶
☆☆☆☆		
۵۲: ثاقب اکبر (مبصر)	ترجمہ قرآن از علامہ شیخ محسن علی نجفی	۱۵۳-۱۵۱/۱۰

○ تعارف تفاسیر

۱/ ۱۱۷-۱۳۳	ملاحیون کی التفسیرات الاحمدیہ	۵۳: محمد طفیل
۲/ ۱۰۳-۱۱۳	قرآن کریم کی بے نقط تفسیر سواطع الالهام	۵۴: محمد طفیل
۲/ ۹۰-۱۰۲	قدیم فقہی تفسیر احکام القرآن از ابوبکر احمد بن علی الرازی	۵۵: محمد میاں صدیقی
۳/ ۱۰۶-۱۱۳	تفسیر معارف القرآن از مولانا محمد ادریس کاندھلوی	۵۶: محمد سعد صدیقی
۴/ ۱۱۵-۱۳۱	تفسیر عثمانی از علامہ شبیر احمد عثمانی	۵۷: زیتون بی بی
۴/ ۱۰۷-۱۱۳	تفسیر بیضاوی پر حاشیہ سیالکوٹی [علامہ اکبر سیالکوٹی]	۵۸: محمد طفیل
۵/ ۸۲-۹۲	تفسیر تدبر قرآن از مولانا امین احسن اصلاقی	۵۹: سجاد اختر الوہی
۶/ ۱۱۵-۱۳۳	تفسیر کشف الاسرار وعدۃ الأبرار [چھٹی صدی کی ایک اہم تفسیر]	۶۱: کبیر احمد جاسی
۷/ ۱۱۲-۱۲۹	شہرہ آفاق تفسیر المیزان از محمد حسین طباطبائی	۶۲: محمد علی توحیدی
۸/ ۱۳۱-۱۳۹	تفسیر کبیر از امام رازی..... روش اور منہج ایک جائزہ	۶۳: غزل کاشمیری
۸/ ۵۳-۶۳	سورۃ الشوریٰ کی منتخب آیات کی تفسیر	۶۴: غلام مرتضیٰ ملک
۸/ ۱۵۰-۱۵۹	تفسیر ضیاء القرآن از جسٹس پیر کرم شاہ الازہری	۶۵: ہمایوں عباس شمس
۱۰/ ۱۳۶-۱۵۰	تفسیر ملئقط از سید محمد حسن	۶۶: سالم قدوائی
۱۲/ ۱۰۶-۱۰۲	تفسیر منبع عیون المعانی ومطلع شمس المثنائی از شیخ مبارک بن خضر ناگوری	۶۹: سالم قدوائی
۱۳/ ۱۳۶-۱۳۹	تفسیر محمدی از حسن محمد بن میان جیو احمد آبادی [۹۸۲ھ]	۷۰: سالم قدوائی
۱۴/ ۱۳۱-۱۵۱	بیان القرآن اور تفہیم القرآن کے اردو تراجم قرآن کا تقابلی جائزہ	۷۱: غزل کاشمیری
۱۴/ ۱۵۲-۱۵۷	البيان في تفسير القرآن از شیخ الطائفة ابی جعفر محمد بن الحسن طوسی	۷۲: ادارہ
۱۴/ ۱۵۸-۱۸۰	تفسیر ابن کثیر: منہج اور خصوصیات	۷۳: اکبر ملک
۱۴/ ۱۸۱-۱۸۸	برصغیر پاک و ہند میں تفسیر نگاری کی مختصر تاریخ	۷۴: جمیل نقوی
۱۶/ ۱۳۷	تفسیر الصراط المستقیم از علامہ سید محمد حسین بروجرودی	۷۶: محمد علی ایازی (بصر)
۱۶/ ۱۳۸-۱۴۰	المحاضرات فی تفسیر القرآن از آیت اللہ سید اسماعیل صدر	۷۷: ادارہ (بصر)

☆☆☆☆

☆☆☆☆ مزید دیکھیے علماء کی قرآنی خدمات

تلاوت قرآن

۲۷-۱۶/۲، ۸۶-۷۷/۱	تلاوت قرآن [۲/اقساط]	۷۸: غلام رضی ملک
۷۶-۷۵/۵	قرآن سبوح اور سبعہ احرف	۷۹: علی نقی
۲۳-۸/۱۴	تلاوت قرآن کے آداب اور اس کا ثواب	۸۰: العظمیٰ الخوی
۶۲-۵۷/۱۶	حفظ قرآن	۸۱: اسماعیل سعد

سائنس اور قرآن

۳۷-۳۵/۱	انٹرنیٹ پر قرآنی مواد	۸۲: دی اکیڈمی کمپیوٹرز
۱۲۲-۱۱۹/۲	انٹرنیٹ پر قرآنی معارف	۸۳: دی اکیڈمی کمپیوٹرز
۱۳۸-۱۳۶/۳	قرآنی سوفٹ ویئر کا تعارف	۸۴: امتیاز علی
۱۳۳-۱۳۷/۴	قرآنی سوفٹ ویئر.....'ہدیٰ'	۸۵: امتیاز علی
۵۲-۴۰/۵	قرآن اور سائنس	۸۶: محسن علی نجفی
۱۱۷-۱۱۳/۵	انٹرنیٹ پر تجوید القرآن	۸۷: امتیاز علی
۱۱۱-۱۰۰/۷	قرآن اور سائنس	۸۸: مظہر محمود قریشی
۱۳۵-۱۳۰/۷	انٹرنیٹ پر موضوعاتی اعتبار سے قرآنی آیات کی تلاش	۸۹: امتیاز علی
۱۳۳-۱۱۶/۱۲	سائنسی تحقیقات کے لیے قرآنی حرکات	۹۰: محمد سعید
۱۵۰-۱۴۰/۱۳، ۱۱۵-۱۰۷/۱۲	قرآنی سائنس و دیگر کا ایک جائزہ [۲/اقساط]	۹۱: محمد سمیع پور

علوم و معارف قرآن

۶۳-۵۲/۱	قرآن کریم اور زبان عربی	۹۲: ابو سعید حسن علوی
۹۶-۸۷/۱	قرآن میں یہودیوں کے عملی انحرافات	۹۳: امتیاز علی
۵۶-۴۳/۲، ۷۶-۶۳/۱	آیتِ تطہیر، ایک تحقیقی جائزہ [۲/اقساط]	۹۴: ثاقب اکبر
۶۸-۵۷/۲، ۱۰۶-۹۷/۱	قرآن اور ہدایت بشری [۲/اقساط]	۹۵: محمد امین شہیدی
۱۰۵-۹۶/۳	قرآنی تعلیمات کی عقلی بنیادیں	۹۶: ثاقب اکبر
۱۰۶-۹۷/۴، ۹۵-۸۷/۳	قرآن کی نظر میں مسجد کا کردار [۲/اقساط]	۹۷: فدا حسین بخاری

۸۷-۷۷/4	دل کی حقیقت، قرآن کی نظر میں	۹۸: ثاقب اکبر
1-18/5	The Qur'an and the culture of knowledge	۹۹: انیس احمد
۸۱-۷۷/5	قرآن کتاب ہدایت	۱۰۰: تصور جواد
۷۱-۶۱/6 ، ۳۹-۲۲/5	قرآن اور فطری معرفت [۲/اقساط]	۱۰۱: علی ربانی گلپایگانی
۸۵-۷۹/6 ، ۲۱-۱۰/5	قرآن میں نقطے اور حرکات [۲/اقساط]	۱۰۲: محمود رامیار
1-5/6	How to benefit from the Qur'an	۱۰۳: انیس احمد
۱۱۳-۱۰۳/6	ترقی و پیش رفت [قرآنی تعلیمات کی روشنی میں]	۱۰۴: ثاقب اکبر
۳۳-۲۰/6	قرآن کی نظر میں سنت کی حیثیت	۱۰۵: ظفر علی قریشی
6-11/7	Al Qur'an; the Miracle of Miracle	۱۰۶: احمد دیدات
1-5/7	Memorizing the Qur'an	۱۰۷: عبدالرحمن
۹۸-۸۸/8 ، ۳۵-۳۳/7	اسماء و صفات قرآن [۲/اقساط]	۱۰۸: فدا حسین بخاری
۵۲-۴۶/7	قرآن کی نظر میں مشورے کی اہمیت	۱۰۹: گل رحیم جوہر
۸-۳/7	قرآن اور دعوت فکر	۱۱۰: محسن علی نجفی
۱۷-۹/7	مسلم اُمت کا قرآنی تصور	۱۱۱: نذیر کا کاخیل
1-4/8	Abrogation in the Qur'an	۱۱۲: ریحانہ فروس
۵۵-۴۸/10	تکلمات اور تشابہات	۱۱۳: احمد سعید
۶۹-۶۶/10	قرآن کا بنیادی موضوع	۱۱۴: اسرار احمد
۶۵-۵۶/10	قرآنی معارف کی نظم و ترتیب	۱۱۵: محمد تقی مصباح
	مذہبی رواداری، قرآن حکیم کی روشنی میں [۳/اقساط]	۱۱۶: محمد حسین نقوی
۱۱۹-۱۰۸/13 ، ۶۱-۵۲/12 ، ۹۰-۷۶/10		
۷۵-۷۰/10	قرآن حکیم کی آیات حلت و حرمت	۱۱۷: محمد طفیل
۱۶-۱۱/12 ، ۴۷-۳۲/10	آیات الاحکام میں امثال کی حیثیت [۲/اقساط]	۱۱۸: محمد علی یازدی
۱۰۳-۹۱/10	حسین عباس گردیزی عروج و زوال اُمت، قرآن کی روشنی میں	۱۱۸a
۵۶-۴۷/16	فہم قرآن اور اتحاد اُمت	۶۸: محمد اسلم اصلاحی
۷۲-۶۲/12	اُمت مسلمہ کی زبانوں کی قرآن حکیم کی روشنی میں	۱۱۹: رحمت علی، چودھری
۳۳-۳۹/12	قرآن میں غور و فکر کا حکم	۱۲۰: محمد تقی مصباح

۱۲۱: محمد ہادی معرفت	زبان قرآن کی شناخت [۳ اقساط]	۱۲/ ۳۸-۳۳، ۱۳/ ۳۰-۳۰، ۱۴/ ۹۰-۹۷
۱۲۲: عبدالوہاب طالقانی	علوم قرآن	۱۴/ ۹۸-۱۱۲
۱۲۳: محمود احمد غازی	قرآن مجید کے ناموں کی معنویت	۱۴/ ۳۵-۴۵
۱۲۴: راشد خلیفہ	قرآن کریم..... ایک ریاضیاتی جائزہ [تعداد حروف، سورۃ وغیرہ]	۱۶/ ۳۲-۴۶
۱۲۴a: محمد اسلم اصلاحی	فہم قرآن اور اتحاد امت	۱۶/ ۴۷-۵۶
۱۲۵: محمد عبداللہ	نواج و خواتم سور القرآن، ایک جائزہ [حروف مقطعات وغیرہ]	۱۶/ ۹۹-۱۱۷

علماء کی قرآنی خدمات

۱۲۶: ضرعام الطاف	تدبیر قرآن کا کہنہ سال مدیر [امین احسن اصلاحی] رخصت ہوا	۲/ ۱۱۵-۱۱۸
۱۲۷: ضرعام الطاف	خادم قرآن پیر محمد کرم شاہ الازہری	۳/ ۱۳۳-۱۳۵
۱۲۸: علی ذولعلم	محکمات قرآنی اور اقبال	۳/ ۵۷-۷۱
۱۲۹: علی عباس بخاری	قرآن کریم کا زندہ معجزہ "سید محمد حسین طباطبائی"	۳/ ۱۱۴-۱۳۲
۱۳۰: کوثر عباس حیدری	آہ! قاری خوشی محمد الازہری	۴/ ۱۳۶-۱۳۳
۱۳۱: ثاقب اکبر	فرزند قرآن 'استاد مرتضیٰ مطہری'	۵/ ۹۳-۱۰۹
۱۳۲: ابو مسعود حسن علوی	خودنوشت سوانح	۱۰/ ۱۲۷-۱۳۰
۱۳۳: صلاح الدین ثانی	مولانا محمد احمد اور ان کی قرآنی خدمات	۱۰/ ۱۳۱-۱۳۵
۱۳۴: عون علی جاڑوی	علامہ حسین بخش جاڑا	۱۲/ ۹۸-۱۰۱
۱۳۵: البلیٰ فروغ	علامہ فروغ احمد مرحوم	۱۳/ ۱۳۱-۱۳۵
۱۳۶: ابوسفیان اصلاحی	مبادی تدبیر قرآن [از اصلاحی] کا جائزہ [تدبیر قرآن کے اصول/۲ اقساط]	۱۴/ ۷۴-۸۹، ۱۶/ ۱۱۸-۱۳۳

☆☆☆ مزید دیکھیے تعارف نقایہ

مستشرقین اور قرآن

۱۳۷: ثاقب اکبر	افسانہ غرائیق [مستشرقین کے اعتراضات/۳ اقساط]	۷/ ۸۹-۹۹، ۸/ ۸۱-۸۷، ۱۲/ ۴۴-۵۱
۱۳۸: محمد عبداللہ صالح	مستشرقین اور نظم قرآن حکیم	۷/ ۶۵-۸۶
۱۳۹: الفرقان لکھنؤ	قرآن کی تعلیمات، ایک غیر مسلم کی نظر میں	۸/ ۹۹-۱۰۱
۱۴۰: مصطفیٰ الاعظمی	مستشرقین اور قرآن کریم-۱	۱۶/ ۳۳-۴۱

کتابیات

ناج و منسوخ کے موضوع پر شائع ہونے والی کتب و مقالات [۲/ اقساط]
ادارہ ۱۳۱: ۱۱۶-۱۰۷/۱، ۱۳۸-۱۲۶/۲

۱۳۲: حسین عارف نقوی شیعیت کے حوالے سے برصغیر میں مطالعہ قرآن [کتابیات] ۳۸-۳۴/۲

۱۳۳: حسین عارف نقوی پاکستانی رسائل کے قرآن نمبر ۱۳۷-۱۲۴/۱۳

قرآنی ادارے

۱۳۴: ادارہ قرآن پرو جیکٹر شو (انٹرنیشنل قرآن سیشن) برطانیہ [قرآن سوسائٹی، لاہور] ۱۳۶-۱۳۴/۱

۱۳۵: فدائ حسین بخاری قرآن آسان تحریک، لاہور ۱۳۵-۱۳۳/۲

۱۳۶: محمد بلال قرآن انسٹی ٹیوٹ، اسلام آباد ۱۳۱-۱۳۹/۳

۱۳۷: منزل حسین اسلامک ریسرچ اکیڈمی، راولپنڈی ۱۳۵-۱۳۴/۴

۱۳۸: فدائ حسین بخاری ادارہ علوم قرآن: پوسٹ بکس نمبر ۹۹ سرسید نگر، علی گڑھ ۲۰۲۰۰۲ ۱۱۲-۱۱۰/۵

۱۳۹: ادارہ پیغام قرآن اوپن اکیڈمی، نل ضلع، منگو، سرحد ۱۳۹-۱۳۸/۶

۱۴۰: فدائ حسین بخاری مصباح القرآن فرسٹ: الفضل مارکیٹ، اردو بازار لاہور ۱۳۷-۱۳۵/۶

۱۴۱: ریاض حسن صفوی انٹرنیشنل قرآن اکیڈمی، 25-B/1 سیٹلائٹ ٹاؤن، راولپنڈی ۱۳۰-۱۲۷/۸

مجلہ المیزان اسلام آباد

۱۴۲: محمد امین شبیدی افتتاح کلام مجلہ المیزان کی اشاعت [اداریہ] ۷-۲/۱

۱۴۳: محمد امین شبیدی افتتاح کلام [اداریہ] ۲-۱/۲، ۲-۱/۳، ۲-۱/۴، ۲-۱/۵، ۲-۱/۶، ۲-۱/۷

۱۴۴: محمد امین شبیدی فہرست مقالات [المیزان کے گذشتہ شماروں کی فہرست] ۱۲۰-۱۱۸/۵

۱۴۵: ادارہ Notification of Govt Punjab for Al-Meezan 12/7

شاعری

۱۴۶: ماہر القادری قرآن کی فریاد [نظم] ۱۳۲/۴

مکتوبات

۱۴۷: اخلاق احمد اخلاق ۱۳۱/۲ ۱۵۸: اخلاق حسین شیرازی ۱۶۰/۱۰

۱۴۸: اسد عباس ہدانی ۱۵۹: ۵۹/۱۰ © rasailojaraid.com

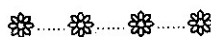
۱۶۱: اُلفت جعفری	۱۳۷/۷	۱۶۲: انصار الدین مدنی	۱۶۰/۱۰
۱۶۳: بشیر احمد	۱۲۲/۵	۱۶۴: بلال حسین نوشاہی	۱۵۸/۱۲
۱۶۵: تصور علی نقوی	۱۳۰/۲	۱۶۶: جعفر حیدری	۱۴۱/۲
۱۶۷: جمیل احمد رضوی	۱۳۶/۷	۱۶۸: جواد حسین نقوی	۱۲۲/۵
۱۶۹: خرم مجید	۱۳۷/۷	۱۷۰: ریاض حسین نجفی	۱۲۳/۵
۱۷۱: سجاد تتر الوی	۱۴۱/۲، ۱۴۱/۵، ۱۵۸/۱۲	۱۷۲: سرور اعوان	۱۴۱/۲
۱۷۳: بشیر حسین کاظمی	۱۶۰/۱۰	۱۷۴: شفیق احمد ترغزی	۱۳۸/۷
۱۷۵: بشیر جان، سید	۱۶۰/۱۰	۱۷۶: شیر محمد زمان	۱۴۰/۲، ۱۵۹/۱۲
۱۷۷: صلاح الدین ثانی	۱۵۹/۱۰	۱۷۸: طاہر رضا، راجا	۱۲۲/۵
۱۷۹: ظفر الاسلام اصلاہی	۱۲۱/۵	۱۸۰: ظفر علی قریشی	۱۴۱/۵
۱۸۱: عامر حمید	۱۳۶/۷	۱۸۲: عبدالستار غوری	۱۴۱/۵
۱۸۳: عدنان صابر	۱۳۰/۲	۱۸۴: علی اکبر رضوی	۱۲۲/۵
۱۸۵: غزل کا شیریں	۱۵۹/۱۰	۱۸۶: غلام حیدر نظامی	۱۲۲/۵
۱۸۷: گل رحیم جوہر	۱۵۹/۱۰	۱۸۸: لیاقت علی، سید	۱۳۸/۷
۱۸۹: محمد عبداللہ صالح	۱۳۷/۷	۱۹۰: محمد یامین	۱۶۰/۱۰
۱۹۱: محی الدین کاظم	۱۴۱/۲	۱۹۲: مرزا حسین	۱۶۰/۱۲
۱۹۳: نسیم ہاشمی	۱۴۱/۲	۱۹۴: وقار حسین کاظمی	۱۵۹/۱۰

ابو القاسم الحنظلی: ۳۲	ابوسفیان اصلاحی: ۱۳۶	ابوسود حسن علوی: ۱۳، ۳۶، ۹۲، ۱۳۴
احمد حسن: ۳۱	احمد ویدیات: ۱۰۶	احمد سعید: ۲۲، ۲۸، ۲۸، ۱۳
اختر رضا کی کوئی: ۱۷	اخلاق احمد اخلاق: ۱۵۷	اخلاق حسین شیرازی: ۱۵۸
ادارہ: ۲۶، ۷۲، ۱۳۴، ۱۴۱، ۱۴۹، ۱۵۵	ادارہ (مبصر): ۷۷، ۷۵	اسد عباس ہمدانی: ۱۵۹
اسرار احمد: ۱۱۳	اسرار احمد: ۱۱۳	اسرار احمد: ۱۱۳

افتخار عارف: ۱۶۰	اکبر ملک: ۷۳	العظمیٰ الخونی: ۸۰
الفرقان، لکھنؤ: ۱۳۹	الہی بخش کاندھلوی: ۲۰	اقتیاد علی: ۹۳، ۸۹، ۸۷، ۸۵، ۸۳
انصار الدین مدنی: ۱۶۲	انیس احمد: ۱۰۳، ۹۹	آلٹ جعفری: ۱۶۱
بشیر احمد: ۱۶۳	بلال حسین نوشاہی: ۱۶۳	تصور جوادی: ۱۰۰
تصور علی نقوی: ۱۶۵	ثاقب اکبر: ۹۳، ۹۶، ۹۸، ۱۰۲، ۱۳۱، ۱۳۷	ثاقب اکبر (مبصر): ۵۳
جعفر حیدری: ۱۶۶	جعفر سبحانی: ۳۶	جمیل احمد رضوی: ۱۶۷
جمیل نقوی: ۷۳	جواد حسین نقوی: ۱۶۸	حسین عباس نوری: ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱
حسین عارف نقوی: ۱۳۳، ۱۳۲	حسین نصر: ۵	خرم مجید: ۱۶۹
دی اکیڈمی کپیوٹرز: ۸۳، ۸۲	راشد خلیفہ: ۱۲۳	رحمت علی، چودھری: ۱۱۹
رضی الاسلام ندوی: ۳۵	ریاض حسن صفوی: ۱۵۱	ریاض حسین نجفی: ۱۷۰
ریحانہ فردوس: ۱۱۲، ۲۹، ۷	زیتون بی بی: ۵۷	سالم قدوائی: ۷۰، ۶۹، ۶۶، ۶۵
سجاد تتر الوی: ۱۷۱، ۵۹	سرور اعوان: ۱۷۲	شہیر حسین کاظمی: ۱۷۳
شفیق احمد ترمذی: ۱۷۴	شکیل اوج: ۵۰	شیر جان، سید: ۱۷۵
شیر محمد زمان: ۱۷۶	صلاح الدین ثانی: ۱۷۷، ۱۳۳	صلاح عبدالفتاح القادری (مصنف کتاب): ۲۵
ضرغام الطاف: ۱۲۷، ۱۲۶	طاہر رضا، راجا: ۱۷۸	ظفر الاسلام اصلاحی: ۱۷۹، ۲۱
ظفر علی قریشی: ۱۸۰، ۱۰۵	عامر حمید: ۱۸۱	عبدالرحمن: ۱۰۷
عبدالستار غوری: ۱۸۲	عبداللہ انصاری: ۱۵۸	عبدالوہاب طالقانی: ۱۲۲
عبید اللہ فراہی (مبصر): ۲۳	عبید اللہ فقیر قلاچی (مصنف کتاب): ۲۳	عدنان صابر: ۱۸۳
علی اکبر رضوی: ۱۸۴	علی ذوالعلم: ۱۲۸	علی ربانی گلپایگانی: ۱۰۱
علی عباس بخاری: ۱۲۹	علی نصیری: ۳۳	علی نقی: ۷۹، ۳۰
عون علی جاوڑی: ۱۳۳	غزل کاشمیری: ۱۸۵، ۷۱، ۶۳	غلام حیدر نظامی: ۱۸۶
غلام نقی ملک: ۷۸، ۶۴، ۵۵، ۴۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱	فدا حسین بخاری: ۷۸، ۶۴، ۵۵، ۴۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱	کبیر احمد جاسکی: ۶۱
کوثر عباس حیدری: ۱۳۰	گل رحیم جوہر: ۱۸۷، ۱۰۹	لغی فروغ: ۱۳۵
لیاقت علی سید: ۱۸۸	ماہر القادری: ۱۵۶	مجلس تفسیر القرآن: ۳۵
محسن علی نجفی: ۱۱۰، ۸۶، ۳۰، ۱۸، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱	محسن علی نجفی (مصنف کتاب): ۵۲	محمد اسلم اصلاحی: ۱۳۸، ۳۲

محمد امین شہیدی: ۱۵۳، ۱۵۲، ۹۵، ۹۳، ۱۳۶	محمد تقی مصباح: ۱۲۰، ۱۱۵
محمد حسین نقوی: ۱۱۶، ۳۱	محمد حسین بروجرودی (مصنف کتاب): ۷۶
محمد سعد صدیقی: ۵۶	محمد سعید پور: ۹۱
محمد طفیل: ۱۱۷، ۵۸، ۵۳، ۵۳	محمد عبداللہ صالح: ۱۸۹، ۱۳۸
محمد عبداللہ صالح (مترجم): ۲۳	محمد علی ایازی (مترجم): ۷۶
محمد علی توحیدی: ۶۲	محمد فاضل انکرائی: ۳۹، ۳۳
محمد ہادی معرفت: ۱۲۱	محمد یامین: ۱۹۰
محمود رامیار: ۱۰۴	محمد علی ایازی: ۱۱۸، ۱۹
مزیل حسین: ۱۹۳، ۱۳۷	مستصر میر (مصنف کتاب): ۲۳
مظہر محمود قریشی: ۸۸	مصطفیٰ الاعظمی: ۱۳۰
نیا زمند: ۷۷	نذیر کا کاخیل: ۱۱۱
	نعم ہاشمی: ۱۹۳
	وقار حسین کاظمی: ۱۹۳
	ہمایون عباس شمس: ۶۵

لاہور کی عظیم اور مثالی درس گاہ جامعۃ لاہور الاسلامیۃ (رحمانیہ)

میں داخلہ جاری ہے

بہترین انتظامات * اعلیٰ دینی و دنیاوی تعلیم * مثالی نظم و نسق
جملہ سہولیات سے آراستہ کشادہ عمارت

حافظ قرآن * مڈل پاس * اور میٹرک پاس ترجیحاً * داخلہ ۱۵ نومبر تک جاری

پانچ طلبہ کا مدینہ منورہ یونیورسٹی میں داخلہ ☆ بورڈ اور یونیورسٹی امتحانات میں ۹۰ فیصد رزلٹ

۸۰ فیصد سے زائد نمبر والوں کیلئے ۵۰۰ روپے ماہانہ وظیفہ * مثالی طلبہ کیلئے حج و عمرہ کے پانچ انعامات

رابطہ: ۹۱ بابر بلاک نیو گارڈن ٹاؤن، لاہور عقب برکت مارکیٹ، لاہور 042-35837339